

kar se je celih 30 ur skorej neprenehama godilo, in nam več ko 2 čevlja in 10 palcev debel sneg nasulo! Kjer ga je pa drugi dan še sapa nametla, ga je še čez sezenj.

Hembrano jo je vremenski prerok iz Jolsve zadel, ne kmalo kateri tako! Po naših hribih, in menim, de tudi po družih, so ozimine že v veliki nevarnosti, ker jih sneg le predolgo že pokriva; še celò motovilcu, ki je vendar terdnejši, ko so žita, je tukaj že perjice poginjilo, de je bil pred le tem novim snegam le okoli serca še zelen. Tudi za sadje, posebno po hribih, bo nevarnost velika, ker toliko sila snega po visocih gorah gotovo ne bo kmalo skopnela, in bo delj časa noči hladilo. Celò pri nas v hribih so še v snegu stoječe hrušove drevesa svoje cveteče popje že tako močno napele (ker čas je prišel in solnce ima že tudi svojo moč), de se zna zgoditi, de prigodnih hrušek še cvetja vidili ne bomo, če pričijoči sneg terdo zmerzne.

Kar je gospod Križnogorski v „Novicah“ od malnarjev govoril, je pač res gola resnica in bolj imenitna in važna reč, kakor se morde marsikakimu mestnjanu zdí. Ja skorej, de bi dandanašnji smeli malnarje sploh imenovati, kakor so nekđaj colnarje imenovali, in še zdej se stari pregovor poterduje: „de malnar bo zadnji lakote umerl“; vendar ne smem réci, de so čisto vsi krivični, kakor so bili tudi med colnarji še nekteri spoštèni, pa grozno redki so, ker priloznost rada tatú dela, v kateri se malnar zmirej znajde, in vest se mu rada, kakor njegov klobuk, v mlinu zapraší. Tudi jez sim že več kotov dežele omedel, in skorej povsod se je slišala tožba, de malnarji delajo, kakor je gospod Križnogorski govoril. Nikjer malnar ne pozabi svoje mérice od melje vzeti; mérico pa si marsikteri malnarji po svoji misli in volji napravijo, ker nikjer, kođar sim hodil, nisim vidil ne slišal, de bi se bila kdaj kaka gosposka za to reč kaj pečala; zatorej nekteri malnarji delajo po stari navadi, nekteri pa po svoji volji. Pa če bi tudi malnar pravično mérico jemal, je vendar dostikrat še druga nadloga, namreč de ima marsikteri malnar piškavo družino, otroke ali pòsle, kateri skrivej v mlinu na ptoje reči roké stegujejo in jih na skrivnim za-se prodajajo, ker mlinar premalo pazi; včasih mlinar po dnevi spi, ali kam gré — in mlin odpert pustí, pride kak ptuj človek z dolgo roko in zagrabi moko, ali kaše, ali ješprenja, in kdo ima zavoljo mlinarjeve nevnemernosti škodo, kakor le ubogi meljáj, ki je mogel žito drago plačati, ali vsaj s trudam pridelati! Meljáj (Mühlgast) je po Notrajnském sploh v navadi, in mlinar mora tam svoje meljaje, ki od delječ v mlin prinesejo ali pripeljejo in melje čakajo, tudi ta čas prerediti, kar ondašnjim malnarjem posebno ob pomanjkanji vode dostikrat veliko sitnosti prizadeva, ker marsikteri meljáj mora po dva do tri dni čakati, de na versto pride, in mlinarju več pojé ali pri sadji škode storí, kakor je mérica vredna; v takih okolišinah se tedej skorej po pravici ni čuditi, če mlinar nekoliko globokejše seže. Mlinar bi mogel po pravici za njemu izročeno meljo in za vsako storjeno škodo porok biti, kar pa do zdaj ni bilo sploh, zunej če se je vsa melja zgubila, ampak marsikteri siromak, če je mlinarju potožil, de melje preveč manjka, je mogel ošaben odgovor požreti: „če nočeš drugikrat prinesti, pa celo žito jej!“ Zatorej bi se zares nar ložej vsim mlinarskim krivicam v okom prišlo, če bi se po nasvetu gospod Križnogorskiga v vse mline z vso ojstrostjo vaga vpeljala (ktera je v nekterih mlinih že navadna), de bi vsak mlinar na vago meljo sprejemal, in odrajtvalo, in če bi on mogel kake krati po ptujih rokah storjeno škodo poverniti, bi po tem gotovo bolje pazil, in čuval nad

svojim mlinam. Tudi pod vago se bo še marsikterakrivica zgodila, ker marsikterikrat bo kdo premokro moko nazaj dobil, kar bi se pa znalo spoznati in sleparja občutljivo počesati.

Gospod Križnogorski to reč priporoča soseskim poglavarjem, — al jez dobro vém, de le ti sami ne bodo nič opravili, ampak ta reč je tako imenitna in važna in vredna, de jo slavno deželno poglavarstvo v roke vzame, de se z umnimi možmi posvetova, de malnarski zaslužik od melje določi in za vago tarifo postavi in za vso deželo postavo izda, po kateri se mora vsak malnar neogibljivo ravnati. Župan soseske pa naj bi pritožbe meljájev sprejemal, in če bi treba bilo, jih tudi sodni oddajal. In ker ima ravno krajnska kmetijska družba blago nalogo, za povzdigo kmetijstva in za blagor kmetov sploh skerbeti, zatorej zaprosim njeno častito predstojništvo, če bi morde meni in gospod Križnogorskimu v rečenim še popolnoma ne verjelo, de bi se še po drugih stranéh dežele z opráševanjem obrnilo zavoljo sprožene reči, in po tem prošnjo slavnemu deželnimu poglavarstvu podalo iz rečeniga namena.

Plemelj.

Novičar iz mnogih krajev.

Nova postava zakonstva in postava za spodobniš praznovanje nedelj in svetkov se bode kmalo razglasila. — Dolgost vsih telegrafov v našem cesarstvu, ko bo Ogersko-Erdeljski dodelan, bo znesla skupaj 661⁷/₁₀ milj. — Škofji zbor na Dunaji se bo pomenkoval tudi o zadevah katoličanov na Turškem. — Po razsodbi vikši sodnije se tudi stražniki in posebno žandarji štejejo v versto vradnikov (Beamte). — Vodji višjega bogoslovskega semeniša za dohtarje sv. pisma na Dunaji bojo prihodnjič profesorji bogoslovskih šol. — Silnim nadlogam kmetov v nekterih goratih krajih Galicie na pomoč priti, je izročilo vis. ministerstvo denarstva c. k. deželnemu poglavarstvu 60.000 fl. za razdelitev proti temu, da ima kot posojilo veljati, ki se ima poverniti. — Goveja kuga, ki je v Galicii od lanskega malega serpana pomorila 805 glav, je zdaj popolnoma potihnila. — Znani vremenski prerok iz Jolsve prerokuje do 12. majnika mokro in merzlo vreme. — Anglèški poslanec Redcliffe je prišel 4. t. m. v Carigrad; Turki so ga sprejeli kot mesiasa; 6. pa je prišel francoski poslanec Delacour. Naj se zgodí, kar koli se hoče, na Turškem, toliko je gotovo, da že zdaj kristiani ne verjamejo več na moč turško, pa tudi Turki so že sami obupali. Nar novejši novica iz Carigrada — al je gotova, se še ne vé — pripoveduje, da 12. t. m. je zlo vrelo v Carigradu; Turki so za orožje popadli, kristiani so zlo osupnjeni; vlada je armado in vojne barke postavila na važniši mesta; v Brusi so napadli Turki kristiane in jih 15 pomorili; Ruske barke so v Jemlek na pomoč hitele. — Še zmiraj je mizoples vsakdanja poskušnja, ki se zmiraj bolj poterduje, h kateri je zdej še ta nova prišla, da se tudi človek počasi okoli zasučé, ako več ljudi na herbet, rame in persi njegove mazinec ravno tako položi, kot na mizo. Znano je, da dosti nar važniših reči je bilo le z gol po primerljeju (Zufall) znajdenih; tudi „možem znanstva“ še zlo skrita moč električna in magnetična se bo po tem čudovitem mizoplesu dokaj razjasnila. Še veliko reči je na svetu, o kterih se sedANJI „fiziki“ celò nič ne sanja!

Milodari za Brašlovčane.

Gosp. J. Poklukar, profesor v Ljubljani 3 gold.
V. N. 3 »